

ERIC ALINK

Gul

Een huis aan de Buitenpepersdreef. De voordeurbel van René Bekkers (44) doet het niet. Ook bij een hoogleraar kan een draadje loszitten. Geen opzet, hoor. Collectanten wil hij zeker niet ontmoedigen. Op het schoteltje bij de voordeur ligt altijd wat kleingeld klaar.

René glundert. Aan de Vrije Universiteit Amsterdam is hij vorige week tot hoogleraar filantropie benoemd. Een gewild Scrabble-woord, mits het leggen ervan je medespelers niet ongelukkig maakt. Filantropie betekent liefde voor de mensheid. Al vijftien jaar onderzoekt René vrijgevigheid. Waarom geven we geld, vrijwilligerstijd, bloed en zelfs organen weg? Van nature zit het in de mens, weet René. Maar je sociale omgeving - ouderlijk huis, school, werk en kerk - is sterk van invloed. Zelf groeide hij op in Heeswijk, naast de Sint-Willibordus. Zijn vader was boekhouder bij DMV Campina. Geld tellen, het kleine leren eren. René zat op gymnasium Bernrode. Vakantiewerk deed hij bij de Veghelse zuivelfabriek, in de poedermelktoren. Een oefening in nederigheid: hij leerde inzien dat talloze Nederlanders dagelijks in lawaai, stof of hitte moeten werken.

Volgens René is een filantroop een onverbeterlijke optimist. Dat komt van pas: de gemiddelde Nederlander is weliswaar tevreden

over zijn eigen leven, maar hij vindt de vlag in de samenleving halfstok hangen. Veelgehoorde maagzuurwoorden: egoïsme, botheid en onverdraagzaamheid. Een te sombere kijk, vindt René. We zijn niet zo harteloos als we vermoeden. Maar liefst 88 procent van de Nederlanders steunt goede doelen. Het gemiddelde van hun jaargiften is 216 euro. Velen doen vrijwilligerswerk. Ook groeit het aantal nalatenschappen sterk.

Of Bosschenaren gul zijn? Mwah. Weliswaar heeft het katholicisme hier veel liefdadigheid opgeleverd - van Vincentius tot Mensen in Nood - maar op de landelijke schenkingsindex zit Brabant in de lagere regionen. Bosschenaren zijn vooral ruimhartig in kringen van familie en vrienden, zegt René fijntjes. Goed zijn voor de onbekende ander is vers twee.

Een vuistregel in de filantropie: hoe kerkelijker en hogeropgeleid iemand is, des te vrijgeviger. Meest royaal zijn inwoners van Urk en de Biblebelt. Wel blijft het aantal kerkelijken kelderen. Voor de helderheid: de vrijgevigheid op Zuid of de Haverleij is niet per definitie groter dan in de Bartje of Boschveld. Als mensen meer gaan verdienen, geven ze zelfs minder. Dat vinden ze zelf ook nogal gênant, wijst onderzoek uit. Maar er is hoop voor de gewetensbezwaarden. Begin juli verschijnt de goeddoelengids van Den Bosch, waarin 62 geselecteerde lokale organisaties zijn opgenomen. Speciaal voor erflaters, van wie het vermogen ook vreugde schenkt.

Afscheid in de gang van René. Een tip aan collectanten op de Buitenpepersdreef: gewoon even kleppen met de brievenbus. De hoogleraar doet open. Met gulle lach.

Waarom geven we geld, bloed en zelfs organen weg?